
Směrnice S2025-02

25. března 2025

Ochrana zdraví těhotných zaměstnankyň

Preambule

Ústav organické chemie a biochemie AV ČR v. v. i. (dále "ÚOCHB" nebo „zaměstnavatel“) jako zaměstnavatel dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (ZP), v platném znění, a ostatních předpisů, zajišťuje dodržování podmínek ochrany zdraví a bezpečnosti práce v souladu s platnou legislativou. K zajištění maximální možné ochrany zdraví těhotných žen a zdravého vývoje plodu vydává ÚOCHB tato opatření.

Článek 1

Těhotná zaměstnankyně vykonávající práci v ÚOCHB bere na vědomí, že zaměstnavatel je povinen poskytnout jí ochranu dle příslušných právních předpisů, a také proto potřebuje, aby ho zaměstnankyně informovala o svém stavu co nejdříve.

Těhotná zaměstnankyně má právo se sama rozhodnout, zda a kdy informuje zaměstnavatele o svém těhotenství s ohledem na svůj zdravotní stav a pracovní činnost. Kontaktními místy pro oznámení těhotenství jsou personální oddělení ÚOCHB a každý příslušný vedoucí skupiny či oddělení.

Pokud těhotná zaměstnankyně oznámí své těhotenství na personálním oddělení, personální oddělení přeřadí zaměstnankyni do kategorie nerizikových prací. Těhotná zaměstnankyně bere na vědomí, že personální oddělení bude zároveň neprodleně informovat jejího vedoucího zaměstnance, aby u zaměstnankyně zajistil výkon nerizikové práce, bude-li to s ohledem na její práci nezbytné.

V případě, že těhotná zaměstnankyně oznámí své těhotenství pouze vedoucímu skupiny či oddělení, vedoucí skupiny či oddělení je povinen zajistit, aby s tímto oznámením bylo seznámeno i personální oddělení, a zároveň je povinen těhotnou zaměstnankyni opětovně proškolit o zásadách BOZP týkajících se případné práce v laboratoři.

Po oznámení těhotenství zaměstnavateli je zaměstnankyně oprávněna požadovat úpravu pracovních podmínek tak, aby bylo chráněno její zdraví i zdravý vývoj plodu a zaměstnavatel je povinen této žádosti vyhovět.

Pokud zaměstnankyně své těhotenství zaměstnavateli neoznámí, nemůže využívat ta opatření určená k její ochraně, která jsou vázána na oznámení těhotenství zaměstnavateli. Zároveň bere na vědomí, že v případě pozdního oznámení zaměstnavateli nese sama odpovědnost za případné ohrožení jejího zdraví či zdraví plodu, protože zaměstnavatel nebude mít možnost včasnými opatřeními na její stav reagovat.

Článek 2

Zaměstnankyně v rámci svého školení o BOZP na pracovišti byly seznámeny s riziky souvisejícími s vykonávanou činností a jejich možnými účinky na jejich budoucí mateřství nebo probíhající

těhotenství a ze strany ÚOCHB byla učiněna potřebná opatření, aby tato rizika byla eliminována nebo snížena na přijatelnou úroveň.

Zaměstnankyně jsou povinny chránit život a zdravý vývoj svého nenarozeného dítěte, zejména vzhledem k tomu, že při své práci mohou přicházet do styku s akutně toxickými látkami, karcinogeny, teratogeny, ionizujícím a neionizujícím zářením atd., které mohou ohrožovat zdraví a život nejen plodu, ale i matky.

Zaměstnankyně tímto berou na vědomí, že bez ohledu na to, zda se rozhodnou oznámit své těhotenství zaměstnavateli či nikoli, nesmějí vykonávat v ÚOCHB činnosti s možnými účinky na jejich mateřství, zejména činnosti, při kterých by byly v kontaktu s následujícími látkami a/nebo následující rizikové práce:

A. Látky způsobující akutní nebo chronické otravy s těžkými nebo nevratnými účinky pro zdraví H300, H301, H310, H311, H330 nebo H331 nebo jejich kombinace nebo s větami H370, H371 nebo H372,

B. Látky klasifikované jako karcinogen kategorie 1A, 1B nebo 2 s větami H350 nebo H351,

C. Látky klasifikované jako mutagen zárodečných buněk kategorie 1A, 1B nebo 2 s větami H340 nebo H341,

D. Látky toxické pro reprodukci s účinkem na plod v těle matky kategorie 1A, 1B nebo 2 s větami H360, H361,

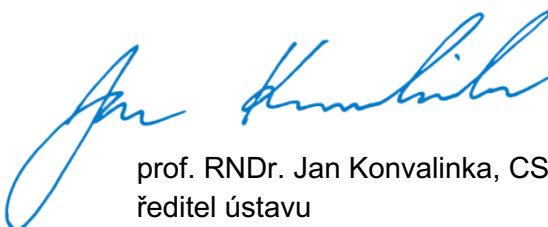
E. Látky senzibilizující dýchací cesty nebo kůži s větami H344 nebo H317,

F. Práce na výrobě léčiv nebo veterinárních přípravků obsahujících hormony, antibiotika nebo jiné biologicky vysoce účinné látky, pokud nelze na podkladě vyhodnocení zdravotních rizik vyloučit, že nedojde k poškození zdraví těhotné zaměstnankyně nebo plodu,

G. Práce s cytostatiky nebo antimitotickými látkami, jejich přípravě nebo injekční aplikaci,

H. Práce spojené s expozicí virům, jinému biologickému činiteli skupin 2, 3 a 4 zařazené jako rizikové nebo původci toxoplazmózy.

Příklady škodlivých látek jsou uvedeny v příloze tohoto předpisu zaměstnavatele.

prof. RNDr. Jan Konvalinka, CSc.
ředitel ústavu

Příloha 1: Vybrané příklady škodlivých látek dle kategorií a vět

Přiložený seznam není v žádném případě kompletní, spíše demonstruje příklady jednotlivých látek v daných kategoriích. Detaily ohledně vět každé jednotlivé chemikálie naleznete v jejím Bezpečnostním listu.

A. Látky způsobující akutní nebo chronické otravy s těžkými nebo nevratnými účinky pro zdraví dle jednotlivých vět:

H300: kyanid sodný a draselný, fosgen, chlorid rtuťnatý, oxid arseničitý,

H301: methanol, chloroform, pyridine, ethylenglykol,

H310: kyanid draselný, dichlormethan, dimethylrtuť,

H311: methanol, anilin, chloroform, ethylenglykol, formaldehyd, nikotin, dimethylsulfát, fenol,

H330: chlor, oxid uhelnatý, fluorovodík,

H331: chlor, methanol, oxid siřičitý, amoniak, toluen diizokyanát,

H370: dimethylformamid, benzen, chlorid rtuťnatý, kyanovodík,

H371: ethylenglykol, acetonitril, toluendiamid, formaldehyd,

H372: azbest, olovo, benzen, krystalický oxid křemičitý.

B. Karcinogen kategorie 1A, 1B nebo 2 s větami H350 nebo H351:

H350: benzen, azbest, chlorované bifenyly, oxid chromový, 2 naftylamin,

H351: styren, tetrafluoroethylen, ethylendichlorid, dichlormethan.

C. Mutagen zárodečných buněk kategorie 1A, 1B nebo 2 s větami H340 nebo H341:

H340: benzen, ethylendibromid, oxid chromový, vinylchlorid,

H341: formaldehyd, styren, chloroform, ethylmethylsulfonát, dichlormethan.

D. Toxickými pro reprodukci s účinkem na plod v těle matky kategorie 1A, 1B nebo 2 s větami H360, H361:

H360: thalidomid, dimethylstilbestrol, methotrexát, kyselina valproová,

H361: toluen, styren, chloroform, dibutylftalát.

E. Senzibilizujícími dýchací cesty nebo kůži s větami H344 nebo H317

H344: isokyanáty, proteázy, chloramin T, latexové proteiny,

H317: nikl a jeho sloučeniny, rozpustné soli chromu v oxidačním čísle VI a dichromany, epoxidové pryskyřice, linalool.